

ĐÀN RA

EPOT LEG
INDOCHINE
N° 1809

Tuần báo xuất bản ngày thứ sáu

NAM THU 3 — SO 115 — 1er AOUT 1941

MỖI SỐ 0\$10

Thư từ và ngân phiếu
xin gửi về

La Directrice du
TUẦN BÁO ĐÀN RA
76, WIẾLÉ — HANOI

BA THÁNG 1,30
SÁU THÁNG 2,50
MỘT NĂM 5,00
HÌNH PHỦ GẤP ĐÔI

NỮ' HU'ONG SU'

Ngót vạn trường hương học mở ở các làng Bắc Kỳ sau vụ hè này. Chánh phủ tuyển hương sư trong số những người có bằng Sơ-học pháp việt. Các tin tức cho ta biết rằng số người có điều-kiện được tuyển nghĩa là có bằng sơ học pháp việt nộp đơn xin làm hương-sư không đủ với số trường. Chánh phủ phải tuyển thêm thầy giáo trong số các người chỉ đồ bằng tuyển-sinh Song những người này phải qua một kỳ thi.

Tin trên này đã làm cho chúng tôi ngẫm nghĩ và tự hỏi tại sao chánh phủ không tuyển nữ-hương sư? Theo chỗ chúng tôi biết số nữ học sinh có bằng Sơ-học pháp-việt và đã thôi học, ở khắp xứ Bắc Kỳ này nhiều lắm. Họ ở các tỉnh nhỏ, ở các phủ huyện, các làng. Đây là con gái những nhà có máu mặt, những nhà buôn bán nhỏ học đồ lấy cái bằng Sơ học pháp việt đủ biết biên chác thôi. Học văn sơ sài của các bạn gái ấy chưa đủ cho các cô tìm kiếm việc làm dễ dàng ở ngoài tỉnh. Và dù có kiếm được chân bán hàng hay đánh máy ở tỉnh to, các cô cũng không tiện đi làm vì gia đình phần nhiều ở chốn thôn quê không muốn cho con gái xa nhà. Các cô mang cái mảnh bằng về làng để biên chác lúa má, cho vay cho mượn hộ cha mẹ, hay kèm mấy đứa em học vỡ lòng.

Chúng tôi nhắc lại số bạn gái ở hoàn cảnh ấy trong các chốn thôn quê ta rất nhiều. Trong lúc sự sinh hoạt mắc mủ, thóc cao gạo kém này, họ rất mong đem cái học của họ tìm lấy một

kế mưu sinh thích hợp với hoàn cảnh họ, nghĩa là họ không phải xa nhà.

Cái chức nghiệp hương sư trong các trường hương học chúng tôi thấy rất thuận tiện cho những bạn gái ấy. Và nếu chánh phủ đủ lòng tin cậy tuyển cả nữ-hương sư nữa, chúng tôi chắc những bạn gái được tuyển sẽ làm bổn phận được đầy đủ và tốt đẹp.

Nhất là khi chánh phủ lại dự định rằng hương sư phải kiêm cả chức vụ một y-tá (sau một thời kỳ ngắn học những điều thường thức và thực hành về y-khoa) thì các bạn gái càng có đủ điều kiện xứng-đáng thi hành cái chức vụ thứ hai này. Nữ hương sư giao thiệp với dân quê dễ dàng hơn. Những người đàn bà con gái quê mùa sẽ không ngượng ngùng hổ thẹn phải để cho cô nữ-y-tá sờ sóc băng bó hay giảng dạy vệ sinh như khi đứng trước mặt một ông giáo trẻ. Nữ hương sư còn hấp dẫn thêm số nữ sinh quê mùa đến trường học. Vì chốn thôn quê còn nhiều bậc cha mẹ không muốn cho con gái học với ông giáo làng.

Mong rằng chánh-phủ sẽ đề-cập đến vấn đề nữ hương-sư, lưu-ý tới những lời bàn của chúng tôi.
Đ. B.

Thống-chế Pétain đã nói :

« THỰC RA CHÚNG TA CHỈ BỎ MẤT ÍT NHIỀU HƯ SỨC CỦA SỰ TỰ DO, ĐỂ CỨU VÂN, ĐƯỢC MỘT CÁCH CHU ĐÁO HƠN, CÁI TINH TÚY CỦA SỰ TỰ DO. »

HỎI — Vâng lệnh cha mẹ, chúng tôi đính hôn với nhau đã được ba năm và vẫn nói chuyện với nhau thân thiết. Song mấy tháng nay, tôi sang ở chơi với người chị gái tôi và ở đây tôi đã gặp người em chồng chị tôi, một thanh-niên, tỏ lòng luyến ái, tôi thú thực không hiểu sao mới gặp chàng, tôi đã có cảm tình ngay. Tôi muốn từ hôn với người cũ, vậy nên nói với cha mẹ tôi dàn xếp, hay tự tôi bảo cho người cũ biết? và làm thế nào để mọi việc ổn thỏa mà tôi không mang tiếng phụ bạc?

BÍCH-THU

TRẢ LỜI. — Từ hôn khéo léo thế nào nữa thì cái tiếng bạc tình cô cũng không tránh khỏi. Nhưng cô đã suy nghĩ kỹ càng chưa, hay mới chỉ là hào hứng, nghe theo cái tình mới mẻ, sáng sủa trong chốc lát mà toan hành động nông nổi bấp táp?

Việc từ hôn quan hệ đến đời cô lắm lắm đó, cô nên đem lý-trí ra mà cân nhắc tính toán, chứ đừng dễ cho cảm tình — tôi muốn nói cái ái tình mới mẻ của cô với người bạn mới — chi phối làm mù quáng. Cô có chắc người bạn mới yêu cô được bằng vị hôn phu chính thức của cô chăng, và tự hỏi lòng cô, cô

(Xem tiếp trang 11)

Người đàn bà góa có quyền vay nợ không?

Tòa Phúc án có việc hộ phòng nhì ở Saigon bữa 10 Juillet có xử 1 vụ đáng thuật ra đây để hiển độc giả vài điều thường thức về luật hộ hôn xứ.

Vợ của ông Ng-văn ... ở Vinh-long, sau khi chồng chết có vay một số bạc 1000p. của bà Trương văn...

Bà Nguyễn là vợ góa, chỉ có quyền ứng dụng huê lợi về những miếng đất mà chồng bà để lại cho các con.

Vậy mà năm 1928 bà lại vay 1000p. có hai người con bà đã trưởng thành cùng ký, và cầm đất cho chủ nợ.

Bà Nguyễn còn mấy đứa con nữa hồi ấy là vị thành niên.

Bây giờ những đứa con này đã thành nhân, liền đứng đơn xin tòa hủy việc cầm vay do bà Nguyễn đã làm.

Lúc này chủ nợ và người thiếu nợ đều qua đời hết rồi. Con của hai bên đứng tên trong vụ kiện.

Muốn dễ hiểu, chúng tôi tạm gọi bên chủ nợ là họ Trương

và bên người thiếu nợ là họ Nguyễn.

Họ Nguyễn kiện họ Trương tại tòa Vinh long.

Tòa này xét ra rằng bà Nguyễn, một góa phụ trông coi gia sản cho những con vị-thành-niên, thì không có quyền cầm-ổ bán-chác. Vì vậy tòa tuyên bố hủy tờ cầm ruộng do bà Nguyễn đã làm.

Trước tòa Phúc-án phòng nhì trạng sư bên bị nghiên cứu hồ sơ, liền tìm ra được một điều: bà Nguyễn vay số bạc 1000p. không phải để tiêu sài riêng, song để trả món nợ 700p. mà chồng bà đã mượn hồi sanh thời của một ông họ Trần.

Trạng sư liền nộp lý doán cãi rằng số nợ 1000p. mà bà Nguyễn vay, không phải nợ tư mà là món nợ ấu nhập vào gia tài. (det e successorale).

Trạng sư lại còn xin tòa cho đòi ông Trần lên để hỏi xem có phải là bà Nguyễn đã vay 1000p. để trả ông 700p. nợ mà chồng bà còn thiếu của ông Trần không?

Nợ của cha con phải gánh.

Như vậy bà Nguyễn có cầm ruộng đất của con để trả nợ cho chồng thì không có gì trái luật.

Tòa Phúc-án bữa 10 Juillet 1941 đã chấp thuận lý lẽ của trạng sư bên bị và cho thân chủ ông được thắng.

Vụ án này tỏ cho ta biết một điều thường thức về pháp luật: Một người đàn bà góa có thể bán hay cầm gia sản của con để trả một món nợ cũ của chồng.

T. X.

Et maintenant

Avez-vous votre exemplaire des

« Paroles du Maréchal »

Editions du Gouvernement Général de l'Indochine.
Ouvrage vendu au bénéfice de l'Assistance Franco-Indochinoise aux Victimes de la Guerre.

Dans toutes les librairies — Prix 0\$50

Một phương pháp mới làm cho ngực đẹp

Đã ba năm nay, nghĩa là từ khi từ Đà Bà ra đời, riêng về «mục đẹp» chúng tôi nhận được không biết bao nhiêu lá thư hỏi về cách làm cho ngực trở nên nở nang trắng trẻo. Chúng tôi đã theo những phương pháp thông thường chỉ dẫn cho chị em, nhưng bình như cái mục đích ấy cũng chỉ mới đạt được một nửa. Có một bộ ngực tuyệt mỹ, đó là mộng của hết thảy bạn gái chúng ta. Bạn còn là con gái, bạn đã có chồng, bạn đã là mẹ, nếu bạn có cái ngực lép, đen, bạn sẽ buồn, tủi và do đó cuộc đời của bạn sẽ kém vui, hạnh-phúc gia đình có khi cũng vì thế mà giảm đi nhiều. May thay, kỳ máy bay vừa rồi, một bạn đồng nghiệp Pháp có mách chúng tôi một phương pháp mới phát minh của giáo-sư Leroy docteur ex-interne des hôpitaux de Paris có thể làm cho đôi vú của chúng ta nở nang và nhất là làm cho da ngực chúng ta trở nên trắng trẻo mịn màng vô kể.

Thuốc làm cho vú nở

Borate de soude (Borax)	10 grs
Glycérine neutre	50 grs
Eau de fleur d'oranger	400 grs

Ba thứ đổ chung vào một cái ve, lắc cho mạnh để chất Borate de soude tan đều lấy miếng bông (cotton hydrophile) thấm vào nước xoa lên vú, xoa nhẹ nhàng rồi để mặc cho nó khô.

Thuốc làm cho da ngực mịn

Sous-nitrate de bismuth	30 grs
Carbonate de magnésie	50 grs
Poudre de lycopode	50 grs
Talc	250 grs

Trộn cho kỹ mấy thứ trên, xoa khắp ngực. Phải cẩn thận. Đến hiệu thuốc tin cậy mà cân cái đơn (toà) trên này. Nếu họ không đủ các vị ở trong đơn thì đi hiệu khác. Đừng cho họ thay poudre de lycopode bằng thứ phấn chì (carbonate de plomb) Thứ ấy hại vô cùng.

Thuốc làm cho da ngực trắng

Oxyde de zinc	4 grs
Glycérine neutre	50 grs
Eau distillée de roses	100 grs

Cho cả vào một ve, lắc cho mạnh thoa khắp ngực.

LỜI DẶN THÊM. — Mỗi sáng, dạy sớm, tập thở ở nơi thoáng, tập chừng 50 lần.

CÔ THUY

Các bạn đọc hãy nhớ
giả tiền nhà báo

T. B. Đ. B.

Trà lời đẹp

CÔ HIỀN (Quảng Ngãi). — Mới có 16 tuổi mà nặng những 60 cân lại chỉ cao có 1m30 thế thì cả bộ hạch (système glandulaire) ở trong người cô hỏng rồi. Với cô, sự tập thể thao, sự kiêng khem trong cách ăn uống chỉ là phụ, điều chỉnh là phải đi ngay bác sĩ chuyên môn coi. Nếu ở Quảng Ngãi không có vị bác sĩ hãy vô Saigon cho tiện đường.

Cô T. N. VINH (Bến Thủy). — Mười bảy tuổi chưa có kinh nguyệt lần nào, hãy nghi là bộ phận sinh dục có cái gì bất thường nên nói với bà thân sinh hoặc một người thân đưa đi coi bác sĩ. Đừng lo, nhiều bạn gái cũng như cô, chỉ đi chữa ít lâu là hành kinh ngay.

BÀ NGÔ THỂ HIỀN (Tuyên quang). — Bà nên dùng lait de concombre, chừng 3\$00 một lọ. Chúng tôi mua dùm. Crème nên dùng thứ crème « mat. » Rửa mặt bằng chanh.

CÔ THỰC (Thái-Bình). — 1) thuốc ấy có hại. Muốn cho có kết quả nên đến Mỹ viện tắm một tháng một lần bằng chất paraffine người có thể gầy đi vài kilos. 2) Có thể được lắm, nhưng phải là một Mỹ viện đứng đắn. 3) Làm massage bằng paraffine. 4) Da khô nên bôi lait d'amande, dùng crème thứ grasse.

CÔ KINH (Hưng nguyên). — Coi mục trả lời đẹp số trước.

CÔ HUỖNH (Saigon). — Muốn cho hết lông ở cánh tay, tối trước khi đi ngủ đắp vào tay thứ thuốc này :

Vôi bột	40 grams
Amidon	40 grams

poudre sulfure d'arsenic 4 grams
Trộn lẫn với chút nước đắp lên tay. Tay đỏ muốn làm cho trắng lấy hạnh nhân giã nhỏ trộn với mật ong, sát kỹ vào tay, 1 tháng có kết quả.

(Còn nữa)

DÂN MỌI XỨ NHƯNG

ÁN NGOẠI-TÌNH

NGƯỜI ĐÀN ÔNG BỊ TRỎI CHO KIỀN ĐỐT CHẾT
NGƯỜI ĐÀN BÀ BỊ ĐINH BA ĐÂM NÁT RUỘT

Sứ Krébedjé bên châu Phi là một sứ mọi đen có nhiều phong tục rất lạ.

Lạ nhất là cách xử án của họ thật là kỳ quái hết chỗ nói. Họ xử ngay giữa rừng.

Tất cả những yếu nhân trong xứ đều có mặt tại nơi ấy. Họ ngồi xuống đất ở chỗ thưa cây, xa hẳn các đường tắt có thể đi được... Họ ngồi im phăng phắc, mặt gan lì, da bụng rầu reo. Đó là tòa án của họ; ở đây người ta xét xử cả tội nhẹ và tội nặng, xử kín hay xử trước công chúng, những kẻ bị cáo không bao giờ được chống án cả. Công vụ của các quan tòa là phải xét mọi việc trong làng. Họ vừa coi việc an ninh, vừa coi việc giáo dục, đôi với việc nào họ cũng tỏ ra người cương quyết.

Trong số những ông già đeo mặt nạ, người cao tuổi nhất giờ tay làm hiệu. Hai kẻ bị cáo — một người là đàn bà — đứng đây, quay mặt về các quan tòa.

— Con mụ kia bây giờ chúng tao nghe mày nói, rồi khắc một cái thật lớn.

Người thiếu phụ ấy là vợ một người, kẻ đàn ông đứng cạnh là bạn chồng chị ta. Người con gái ấy đã phạm tội lừa chồng.

Người con gái vừa nói vừa rên rỉ.

— Xin thần Ngakoura tna tội cho tôi. Nếu tôi không ưng thuận, nó giết chết tôi.

Yên lặng một lúc, rồi lão già cao tuổi nhất lại nói lớn:

— Thằng đàn ông kia, bây giờ chúng tao nghe mày nói!

Nghe kêu đến mình, người đàn ông kia lắc lư đầu không nhìn đến người con gái, rồi cất tiếng nói thật lớn:

— Tôi đã biết số phận tôi rồi. Tôi không muốn nói dối các ông làm gì.

Nói rồi người đàn ông quay mặt về phía các quan tòa và kể rõ từng ly từng tý những việc hắn đã đàn diu cùng người đàn bà nọ.

Khi người ấy đã khai xong... lão già cao tuổi nhất thò tay vào cái túi bằng da đeo ở thắt lưng và lấy ra hai mảnh cây đen nhánh vì dùng lâu ngày, lão đặt một mảnh nằm trong tay trái, còn một mảnh đặt đứng thẳng trên mảnh kia, rồi nghiêng tay làm cho mảnh nọ trôi đi trôi lại trên mảnh kia một cách rất đều. Đó là một cách bói cây mà người da đen gọi là Kadangba.

Lão già nói:

-- Ừ hừ! Hỡi Kadangba, con Yadélé có phạm tội không?

Mảnh cây thứ hai tự nhiên đứng đứng ngay lại, bình như đã bị một sức huyền bí ngăn cản. Mảnh cây đứng đứng lại nghĩa là: « Yadélé có tội ».

Tất cả mọi người ngồi yên lặng một lúc lâu. Sự yên lặng ấy mới nặng nề làm sao! Rồi hai mảnh cây lại trôi đi trôi lại như trước.

-- Ừ hừ! Hỡi Kadangba, thằng Yangama có phạm vào tội không?

Cái trở lực huyền bí lại làm cho mảnh cây không trôi đi trôi lại nữa.

Bói xong bọn già bắt đầu bàn bạc đến sự kết án.

Một lúc sau, lão già cao tuổi nhất nói: « Thằng kia mày đã phạm tội rất lớn. Cái cơ giết mày mới có tuề rửa sạch được việc dè-mạt của mày. Thôi mày hãy sửa soạn mà đi sang thế-giới khác. » Trong khi bị trói người đàn ông hát luôn miệng.

Thốt nhiên hắn cứng hẳn người ra, muốn thoát khỏi tay bọn đao phủ rồi hắn kêu lên một tiếng không còn phải tiếng người nữa, cái tiếng kêu rú lên ấy thật là một tiếng ở tâm gan phát ra... Người ta vừa mới lấy dao cắt mắt dương-vật của

hắn! Theo lệnh của một lão già, người ta khiêng kẻ dở sống dở chết ấy đến một ổ kiến lửa đông lúc-nhúc ở gần đó. Những con kiến ấy kéo đến bâu khắp mình hắn, chúng bò vào đầy miệng, đầy mũi, đầy tai tội nhân, rồi chúng cắn tay chân, bám chặt vào các vết thương, đàn kiến xâu xé tên tội-phạm vẫn còn sống, rồi chẳng bao lâu sẽ làm cho kẻ kia chỉ còn tro xương.

Còn người thiếu-phụ! Người ta sẽ đem làm gì? Đuốc đốt sáng rực khắp mọi nơi... Chẳng chỗ nào không có đuốc! Tiếng thanh la mỗi ngày một lớn...

Chính cái nơi kia là nơi có một cái chĩa bằng sắt lớn cắm trên mặt đất. Người thiếu phụ đã trông thấy cái chĩa ấy, Nàng đã hiểu rồi. Sự khiếp sợ làm cho mắt nàng mở lớn, miệng nàng há hốc, mặt nàng lợt... Nhưng phải chờ xong việc mới được. Sắp sửa sáng rồi. Tiếng thanh la iuh-ôi khắp mọi nơi. Người ta lấy giây trói người thiếu-phụ rồi kéo nàng đến pháp-trường. Người ta lấy chĩa sắt đâm thẳng vào bụng người đàn bà, rồi quấy ruột gan lên. Người thiếu phụ hét lên một tiếng vang trời, rồi ngã xuống đất. Thật không nghe ai hét lớn như thế bao giờ. Người đàn bà ấy im tiếng ngay, rồi tất cả mọi người đều im phăng phắc, không có một tiếng gì khác nữa. Khi một viên hào-trưởng đến nơi thì miệng nàng chỉ còn há hốc: nàng đã chết rồi...

T dịch

Một nhà chuyên - môn
đóng giày phụ nữ. Đã
nổi tiếng khắp ba kỳ...

Mina nực này đã có rất
nhiều kiểu Sandale mới
để Các Bà, Các Cô lựa
chọn. Xin mời lại nhà:

QUÊ HIÊN

36, PHỐ HÀNG-BỒ, 36

HANOI

MU' A SÔNG

Gió bỗng thổi ào, mây thấp tối,
Buồm căng muốn rách, nước trôi nhanh,
Trên đường cát bụi tung theo gió,
Nón mới cô kia lật nửa vành.

VỌNG CẢNH CHẮT-BANG

(Rạchgiá)

(Tặng Năm)

Nước xanh thắm, loang
loáng như thoa mỡ,
Nhẹ lao xao dưới làn gió
hiu-hiu ;
Bên rừng cây, riu-rit tiếng
chim kêu
Thức muôn vật, hòa nhạc-
âm rộn rã...
Tận đặng xa đám mây hồng
dần sẫm,
Rồi biến màu sáng bóng
da cam,
Đỏ rực tươi như vỏ trái
bồ-quân
Mặt trời lộ : một giải vàng
óng-ánh
Vắt ngang sông, đứt, nổi, nổi
chìm theo
Lượn sóng. Trên lượn sóng,
chiếc thuyền nhẹ lướt
Thả tâm hồn gái thơ trôi
man mác..

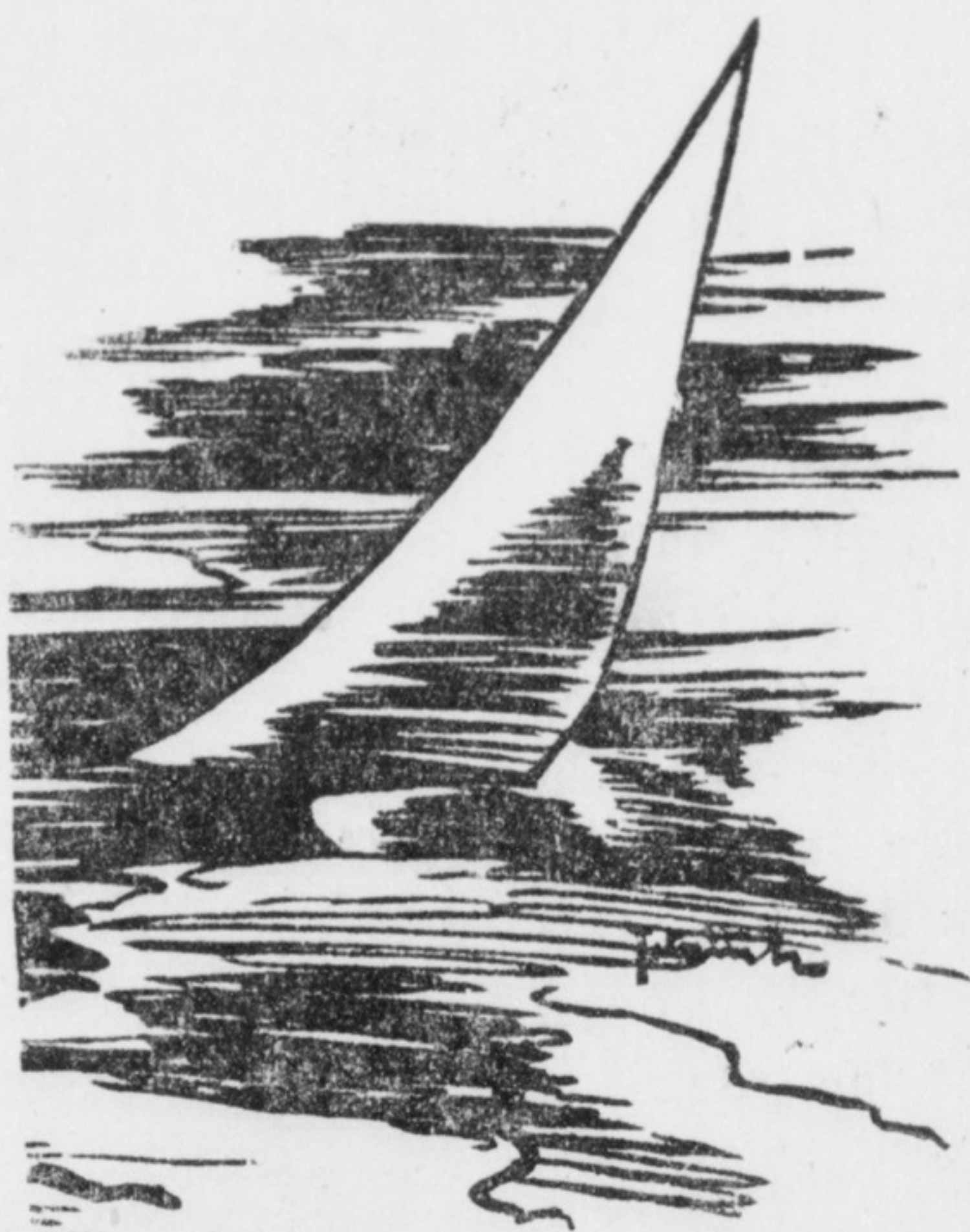
Trôi man mác... tâm hồn
gái thơ
Hòa dịp chèo gợn nước
âm thầm ca :
« Bình minh tươi như lòng,
thiếu nữ đang tơ ! »

THUY-AN

Ếch gọi nhau hoài lự mấy ao,
Trên bờ cây hoang hốt lao sao.
Đò ngang vội-vã chèo vô bến,
Lớp lớp tràn sông đợt sóng rào.

Buồm rơi, trơ lại cột tre gầy,
Loang loáng chân trời chớp sé mây.
Chim lẻ vội-vàng bay nhón nhác,
Mưa reo nặng hạt xuống sông đầy.

Bàng-Bá-Lân

Con ai?

CHUYỆN DÀI

của CÔ TRINH

(Tiếp theo)

Người chủ nhiệm mỉm cười nói tiếng Pháp với Huỳnh:

— Cứ nhận đi để bù lại những cái lạy sau này của anh, khi anh làm con rể người ta!

PHẦN THỨ HAI

Ngọc vừa trang điểm vừa hỏi ông già Lầu, ngồi đối diện ngắm con:

— Hình như ba không vui! Chú con không vào thì thôi. Một mình ba, con tưởng cũng đủ chán.

Ông già Lầu không đáp. Ngọc lại tiếp:

— Hay ba không bằng lòng điều gì, ba cứ bảo.

— Ba chỉ phiền một nỗi: Ai lại ngày con đi lấy chồng, họ hàng nhà gái chẳng có ai. Cưới xin coi kỳ cục quá! Không đón rể! Không đưa dâu! Không một tiếng pháo! Lại lễ tơ hồng cũng không!

Ngọc bỏ bông phấn, chạy lại lăn vào lòng cha già, vừa vuốt ve ông cụ, vừa ngọt ngào giảng giải:

— Lễ-nghi làm gì cho nó phiền phức. Tất cả những điều ba vừa kể, con tưởng chỉ là bề ngoài của cuộc hôn nhân. Cái mục-dịch cốt yếu của hôn-nhân là lập gia-đình, mua một hạnh phúc cho đời của đôi lứa. Đạt cái mục-dịch ấy tức là không trái với ý-nghĩa tốt đẹp trên.

— Đã đành thế, nhưng còn làng nước, họ hàng, người ta chê cười cho.

— Ba làm thế nào bịt được

miệng thiếu họ. Cần gì họ. Họ chỉ là những đứa trẻ khó tính.

— Con không nên sắc. Ông Chỉ, ông Chánh, ông Hương

các ông ấy ngang hay hơn tuổi ba cả.

Ngọc mỉm cười:

— Ba hiểu lầm ý con. Bảo các ông ấy là những đứa trẻ khó tính chỉ là một ví dụ: Con muốn nói đến cái dư luận ồ ạt, mù quáng của thiên hạ. Thì chuyện còn sờ sờ ra đó. Thằng Bình con Nhiều Nhặng nó bậy bạ là thế, vậy mà cả làng ta có ai tin cha con mình đâu. Họ bảo ba không muốn gả con cho nó nên ba đặt điều ra nói xấu nó. Rồi nào ba con ta khinh người! Ba con ta làm phách.

— Nhưng cưới con đột ngột như thế này, lòng ba vẫn không yên. Tờ tiên chưa nhận được một cái lễ mà con đã bước chân ra.

— Ồ, anh Huỳnh sẽ về lễ nhà ta.

— Ba không có gì cho con cả. Ba tưởng chỉ vào chơi, ngờ đâu...

— Ba cho con lúc nào không được, hà tất phải cho ngay hôm nay.

— Thế tiệc cưới làm ở đâu?

— Chắc là ở một nhà hàng nào đó.

— Họ nhà gái có những ai?

— Có một anh Huỳnh. Nhà anh ở xa, không ai vào cả.

— Thế ra đám cưới chỉ có ba người?

— Cần gì hơn nữa? Nhưng thế nào anh ấy chẳng có bè bạn.

Nét mặt trầm ngâm, ông già Lầu thừ mặt ra thở dài. Giữa lúc ấy, Huỳnh và người chủ-nhiệm bước vào, Ngọc lật đật vùng giậy, bẽn lẽn.

Thi lễ xong, người chủ-nhiệm đỡ lời Huỳnh:

— Ành Huỳnh con bây giờ phải ra nhà hàng để tiếp bạn bè, lát nữa con sẽ đưa cụ và cô Ngọc tới sau.

— Vâng, cái đó các ông cứ tùy tiện làm sao cho xong thì làm.

Ông Lầu đáp câu ấy có vẻ buồn bã.

Ngọc kéo Huỳnh ra nhà ngoài:

— Ành có lần, thế nào cho ba vui lên không?

— Ành đã có cách...

— Cách gì?

— Lát nữa ở nhà hàng, giữa một đám vui vẻ, ba sẽ vui vẻ theo,

— Nhưng bây giờ...? Ông cụ buồn thiu buồn thiu, buồn nhất là không cho con gái được tí gì và không đủ nghị lễ...

— Đó cũng là những cái buồn chính đáng của một thế hệ xưa... đành vậy...

Rồi đứng xa ra ba bước, Huỳnh khoanh tay, nhắm mắt nhắm

Ngọc như một họa-sĩ ngấm một bức tranh :

— Bữa nay em đẹp như một bà chúa ! Bà chúa của lòng tôi ơi, lát nữa tôi sẽ mời bà ngự trên chiếc ngai vàng nghìn năm không đổ !

Ngọc chưa kịp trả lời, Huỳnh đã bước ra ngoài, chạy như bay ra phía cổng.

Ngọc ngồi phệt xuống chiếc ghế. Lòng băng khuâng. Trái tim bỗng im phăng phắc. Ngọc lại cảm thấy cả một không khí buồn buồn.

— Quái ! Sao lại thế nhỉ ?

Tự hỏi mình, Ngọc cũng không thể giải quyết nổi.

— Hay cái buồn của cha ta đã lây sang ta ? Hay tại mình đã đạt được một điều ao ước, sự vui đã nhường chỗ cho sự thản nhiên ? Cũng không phải cả !

Ngọc thấy một điều hiu, một hoang mang tràn ngập quanh người. Nó là những cái bụi ngùi của một du khách trong cảnh hoàng hôn bên con sông vắng. Nó là những tiếng cây rơm nõ lách tách, đập vào tai mặt kẻ bộ hành ngồi nghỉ mát dưới gốc đa giữa cánh đồng hiu quạnh ! Một trận gió lướt lướt trên ngàn lau ! Một cánh cò lả lả lúc chập tối. Tất cả, tất cả những cái ấy là lòng người thiếu nữ ở trước ngưỡng cửa của cuộc đời mới.

— Thôi cô bạn áo đi đến giờ rồi.

Nghe tiếng người chủ-nhiệm dục, Ngọc thấy cái gì lạnh như giọt nước đá chạy giữa sống lưng. Chân Ngọc run run nhưng trấn tĩnh được ngay.

Thế rồi cả ba cùng ra xe. Ông già Lầu với bộ mặt kính-cần nghiêm-trang của một bộ lão tiến tửu cho đức Thành-Hoàng, Ngọc lúng túng bơ bơ còn người chủ-nhiệm thì dăm dăm hình như đương bận toan tính một việc gì. Ngồi trên xe hơi, không ai nói với ai nửa lời. Ngọc sốt ruột muốn cho xe đi mau hơn, rồi lại muốn cho xe đi chậm lại.

Chiếc xe đậu ở đường Bonard trước nhà hàng Nguyễn-văn-Đắc. Huỳnh đã đợi trước ở cửa. Thấy xe đến Huỳnh dăm ra lúng túng, hai chân chỉ muốn lui vào. Một đám đông đến 40, 50 người chạy ủa cả ra, vỗ tay như pháo nổ. Ông già Lầu ngo ngác, Ông không đợi cảnh huyền ảo ấy. Ngọc thấy kiến cắn hai tai, nóng bừng cả mặt. Người chủ-nhiệm ra hiệu cho các bạn im lặng, rồi cung kính mời ông già Lầu xuống Huỳnh đỡ Ngọc dẫn vào. Hai cái vẻ mặt đạo mạo, trẻ măng ấy đã làm bật những tiếng ồn ào bốn cột. Ngọc là cái đích cho mọi tia mắt. Hai ba bà đứng sau cột thì thầm :

— Đẹp, nhưng mắt hơi lằng.

— Hẳn là độn ngực, chứ ngực con gái gì lại nở thế kia.

— Bạn áo sa tanh thì được, bạn cả quần sa tanh trông nó làm sao ấy.

Mọi người ngồi vào bàn tiệc. Câu truyện nho nhỏ rồi to dần. Hơi rượu làm miệng thêm bạo. Một bạn đồng nghiệp của Huỳnh, phóng viên báo C. L. nhớ truyện trước, gọi to :

— Anh Huỳnh ơi, tối nay lúc

nào nhà anh ở đường Lagrange cháy. anh gọi téléphone cho tôi nhé !

— Có cho chụp hình đám cháy không ?

— Nhưng chịu không dám tường thuật vụ cháy ấy.

Tiếng cười vang động cả gian phòng. Rượu lại rượu. Ai nói người ấy nghe. Chính người nói vị tất đã nghe thấy tiếng mình. Rồi cuối cùng một tiệc « sâm-banh ».

— Huỳnh ơi ! « Sâm-banh » gì mà lại mần mẩn thế này ?

— Lại nặng mùi nữa.

— Thôi dịch nước mắt rồi.

Người chủ-nhiệm ngồi bên cạnh ông bố vợ Huỳnh (xin phép bạn đọc cho ông già Lầu đeo cái tên ấy từ đây) thấy ông này có vẻ khó chịu, đoán chắc ông ta tranh lòng, vội đỡ lời :

— Chả anh Huỳnh con đi điều tra về việc nước mắt, viết nhiều về nước mắt nên anh em người ta rồn anh con đó.

Và muốn cho mau kết liễu bữa tiệc, người chủ-nhiệm bèn nâng cốc « sâm-banh » nói mấy câu chúc tụng thường lệ. Nhưng họ cũng không thôi, họ nhao nhao lên yêu cầu Ngọc trả lời.

— Suyt ! Các anh không thương anh Huỳnh à ?

— Không ! Chị Huỳnh phải đáp lại. Cấm từ chối,

— Vợ một nhà báo kia mà.

— Chị Huỳnh phải trả lời mới được về !

--- Phải trả lời.

Huỳnh lo cho Ngọc. Ngọc đã đứng lên. Im phăng phắc.

Xem trang sau

DOCTEUR HY

18, Rue Richaud — Hanoi

(ĐẦU PHỐ HỘ-VŨ)

CHỮA CAC BỆNH

**CHUYÊN - MÔN VỀ BỆNH
HOA LIỄU, BỆNH ĐÀN - BÀ**

Thiên

cô Luy

Năm ấy cô tôi đã bốn mươi tuổi. Tuy đông anh em, song cô tôi không ở với ai cả, một mình ở riêng một cái trại ngoài châu thành. Trại gồm có một lớp nhà gỗ ba gian dựng giữa cánh vườn rộng mênh mang. Ngoài vườn những cây thông cao lớn, đứng ngạo nghễ, ngang tàng bên những cây liễu mềm mại thướt tha. Dăm bảy khóm trúc chen vào giữa liễu, thông như muốn điểm khí-vị thanh-cao cho cuộc gần gũi của thông với liễu mà nhiều khi khỏi bài cô tôi thường gọi đùa thông là đấng anh hùng và liễu là trang thực nữ.

Quanh năm suốt tháng cô tôi chỉ ra khỏi trại độ vài lần vào những ngày giỗ tết ở nhà tôi. Cách trại chừng ba cây số. Cô tôi âu yếm chúng tôi và hay kể chuyện cổ tích lắm nên hết thấy chúng tôi đều mến cô tôi và thế nào lúc cô tôi về trại, tôi cũng được theo về chơi dăm hôm.

Thôi thì tha hồ mà được chiều. Tôi chạy nhảy khắp vườn, lấy những cành thông rụng đánh vun vút vào khoảng không, hay lấy những cành liễu kết lại thành vòng đeo lên đầu như những vòng lá danh dự trên đầu các võ sĩ bên La-Mã cổ mà tôi thường thấy vẽ trong sách. Cô tôi cũng dự vào những trò chơi của tôi. Hai cô cháu đuổi nhau chốn vào bụi rậm, nấp sau gốc cây, hú tim. Tôi tuy thích được một người bạn chơi

Tất cả mọi người cùng ngạc nhiên trước sự táo bạo ấy. Ngọc nhẹ nhàng nói :

— Thưa các anh, lời đầu tiên của tôi là lời cảm ơn các anh đã đến chia vui cùng chúng tôi. Ngoài ra tôi còn biết nói gì với các anh bây giờ. Chẳng lẽ đem kinh tế, xã hội, khoa học ra đây ư? Tình yêu không biết những cái ấy. Đem những cái ấy sen vào tình yêu tức là đem mấy lọ nước mắm để bên bình hoa thơm

— Thì nói về tình yêu!

Bị ngắt, Ngọc vẫn bản nhiên tiếp :

— Nói được tình yêu tức là không biết yêu. Tình yêu là một bài thơ hay không có chữ! Hãy xem bài thơ bằng đôi mắt nhắm nghiền. Các anh cứ nhắm mắt lại tức khắc các anh tìm thấy câu trả lời của tôi.

Một hồi võ tay nổi lên. Mấy bà ngồi bên bậu môi có ý chê Ngọc sỗ sàng. Mọi người vui vẻ lục tục ra về.
(còn nữa)

ở cô tôi — mẹ tôi có bao giờ đùa với chúng tôi — nhưng thấy cô tôi vui đùa quá với tôi, thì tôi lại đâm ra sợ, linh-cảm rằng những tiếng cười

ồn rồn ấy có cái gì khác thường... Cho nên nhiều khi, tôi đứng lại yên lặng, chân-rối nhìn cô tôi giữa lúc cô tôi đang cười... Thế rồi là đến những cơn buồn của cô tôi, buồn im ỉm, làm cho tôi cũng phải ngạc nhiên như khi cô tôi vui quá vậy. Suốt ngày cô tôi chẳng nói năng gì, nằm giải trên chiếc võng mắc ở hàng hiên. Thường, tôi từ biệt trại vào những lúc cô tôi bắt đầu lên cơn buồn. Cô tôi cũng chẳng giữ tôi lại ; lúc bấy giờ ; tôi và tất cả ngoại vật đều như không quan-thế đến cô tôi nữa.

Cái tâm tính thay đổi, bất thường ở cô tôi đã gọi tính tò mò của tôi, và một hôm về đến giữa đường, tôi lại quay lại. Cô tôi vẫn nằm nguyên trên võng, cánh tay vắt ngang chân. Trên nhà, ngoài vườn u ám không một tiếng động, cảnh vật như bị đè nén bởi cái buồn lan ở người cô tôi ra. Bỏ già thường ngày vẫn thui thủi lặng lẽ, thì lúc bấy giờ càng lặng lẽ hơn, như một cái bóng vậy. Tôi ngồi xếp xuống đầu hàng hiên, đôi mắt ngó ra vườn. Những cây liễu rũ mãi xuống đất như người đàn bà mang nặng sầu thương không ngóc được đầu lên. Những cây tùng hiên ngang, những cây trúc điểm tĩnh đều như khuất phục trong cái không khí u-buồn.

Bỗng cô tôi cất tiếng ngâm thơ, giọng náo nức vô cùng. Cô tôi ngâm lâu lắm, có đến hàng mấy chục bài giọng ngâm nga dần dần thành tiếng nức nở... Tôi hốt hoảng đứng lên, chạy lại bên cô tôi, lay mạnh cánh tay :

— Cô ơi ! đừng khóc cháu sợ.

Cô tôi giật mình ngồi dậy. Thấy tôi, cô tôi cười qua giọng lệ :

— Hừ ! Cháu bảo cô không khóc thì cô làm gì bây giờ, để cho quên... Quên ! Quên ! Trời ơi ! làm sao cho tôi quên được cái gì ở trong lòng này ?

Đôi môi cô tôi run rẩy, đôi mắt cô tôi quắc lên, vừa khủng khiếp, vừa đau thương.

« Cái gì ở trong lòng » mà cô tôi muốn quên .. mãi sau này tôi lớn lên, cô tôi đã chết rồi, mẹ tôi mới thuật lại cho tôi biết, vào ngày giỗ cô tôi:

Hồi con gái, cô tôi đẹp lắm, đẹp như người « trong tranh vẽ » vậy — nói theo lối tả của mẹ tôi — Đã đẹp mà lại thêm mọi vẻ tài hoa, đôn hay, thơ giỏi. Ông nội tôi thường vẫn phàn nàn cô tôi chiếm tất cả phần thông-minh tài-trí của các anh các em. Ông tôi yêu quý cô tôi rất mực, con gái, mà không kiềm-chế gì cả, mặc cho cô tôi sống theo sở thích, cả ngày chỉ đàn địch, thơ phú. Tuy vậy, nữ công phụ xảo, bánh trái, thêu thùa cô tôi đều khéo. Đến nỗi mỗi ấy khắp một vùng ba mươi phủ huyện đều biết tiếng con cụ Đồ (ông tôi làm Đồ-Đốc) là người tài sắc, đức hạnh vẹn toàn. Những nơi môn đương hộ đôi với nhà tôi có con trai lớn đều ngấp nghé muốn kết thân gia. Mẹ tôi nói rằng kuông mấy ngày không phải làm cơm thức người mới lái đưa tin. Song ông tôi khó tính lắm : với ai ông tôi cũng nói là cô tôi còn bé chưa muốn gả chồng vội. Đó là ông tôi tạ-sự thế, chứ lúc ấy cô tôi đã gần hai mươi rồi. Hồi xưa con gái sắp sí hai mươi chưa lấy chồng đã cho là muộn. Ông tôi không cần, bà tôi có tỏ ý suốt raặt thì ông tôi đáp : « Thà để nó chết già ở nhà còn hơn gả cho người không xứng đáng. Số con gái mình một là lấy người xuất chúng, hai là di tu. Chứ nhất quyết không gả cho phường tục tử ngu dốt dàu ».

Cô tôi cũng một ý với cha, rưng rưng mặc những chàng trai đến cầu hôn với mình. Họa hoằn lắm, cô tôi mới « tiễn » vài câu thơ mai mỉa cho những thầy tự phụ là văn-nhân múa bút khoe tài với ông tôi để mong được trúng tuyển. Hơn ba năm trời như thế,, ông tôi vẫn không kêu được rề. Những tin mỗi lái thừa dàu, và miệng thế oán hờn, ghen ghét, bắt đầu nói xấu cô tôi. Ông tôi căm tức lắm, song cô tôi vẫn không cần. Cô tôi quyết ở vậy đến già, nếu không chọn được người xứng đáng.

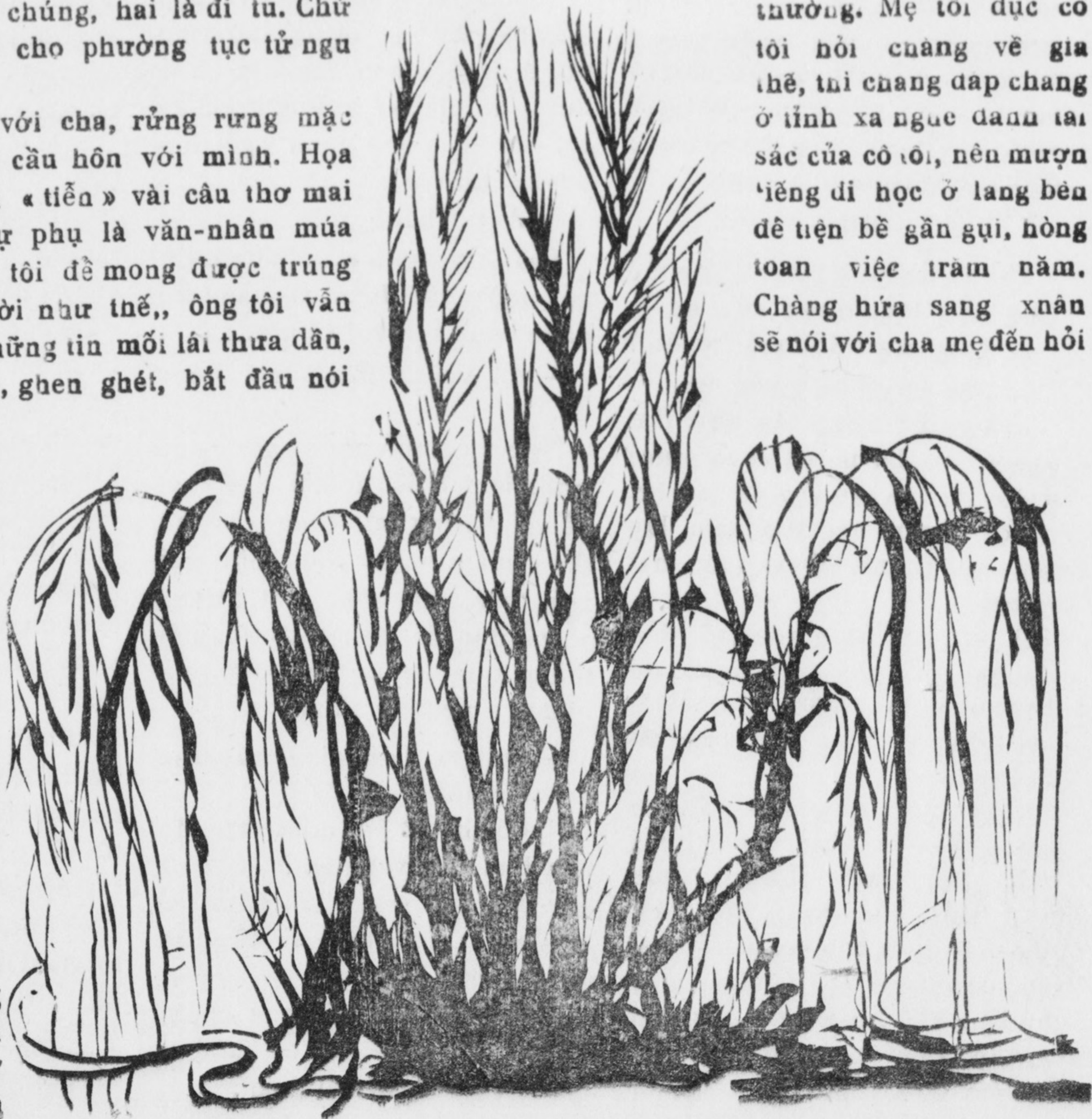
Chiều ý cô tôi, ông tôi mua một cái trại ở đầu làng gần sông (tức là cái trại tôi nói ở trên) cho cô tôi ở với mấy người hầu, dệt the, dệt lụa.

Đêm đêm trăng sáng, cô tôi thường chèo thuyền ngoài sông, ngâm thơ gảy đàn, nghiêm nhiên

như một vị tiên-thư trong các chuyện tàu. Tiếng đàn véo von, lời thơ tuyệt diệu của cô tôi đã khích động đến một chàng ăn sĩ ở bên kia sông. Và những khi cô tôi trên thuyền im tiếng cầm, thơ, thì tự trong lòng bên sông đưa ra tiếng sáo véo von, lời thơ trầm bổng. Cô tôi say điệu sáo, say lời thơ, có khi trăng lặn mới về trại.

Thế rồi một đêm về mùa đông, không trăng không sao, có một người thiếu niên khoác áo tơi lá tràm hụp, bịt khăn lụa tam giang gần kín mặt chỉ hở đôi con mắt tình anh, đến gõ cửa trại xin vào yết-kiến cô tôi. Nghe giọng nói, cô tôi nhận ngay ra giọng người ngâm thơ bên sông nọ. Không biết đêm ấy cô tôi và chàng trò chuyện những gì, chỉ biết từ đó cứ đêm không trăng là chàng đến cùng cô tôi thối sáo, họa thơ, cô tôi cũng thú thật với ông tôi. Sợ đôi trai gái trẻ trung lúc đêm hôm không giữ được lòng trinh bạch, ông tôi cho mẹ tôi sang trại vừa để giữ gìn cô tôi, vừa để lưu ý tới chàng lạ mặt nọ.

Mẹ tôi nói đêm nào sang, chàng cũng ăn mặc bịt bùng như buổi đầu, và cứ chọn chỗ góc khuất tối mà ngồi. Mẹ tôi ngắm chàng, cũng cái ngắm rõ rệt được đôi con mắt sáng một cách phi thường. Mẹ tôi dục cô tôi hỏi chàng về gia thế, thì chàng đáp chàng ở tỉnh xa nghe danh tài sắc của cô tôi, nên mượn tiếng đi học ở làng bên để tiện bề gần gũi, hòng toan việc trăm năm. Chàng hứa sang xuân sẽ nói với cha mẹ đến hỏi

(Tiếp theo)

Họ vai về ăn giàu, uống nước rồi chào nhau, về. Thành cũng lê ra cạnh giường bước xuống đôi guốc. Anh đã yên trí biết rõ con số trong một giòng chỉ ngày mai, quyền sở hàng tháng trong đầu anh đã tạm tính xong.

III

Thành dờ hình làm và tấm thẻ lĩnh tiền lên, đứng vào hàng.

— Xem nào ! Số bao nhiêu ?

— Bốn nghìn ba mươi ba.

— Vậy thì đứng lên đây. Hai người này, ba mươi và ba mươi nhăm lùi vào sau cho có thứ tự.

Một người cai xếp nắm lấy cánh tay Thành lôi vượt lên hai người.

Ở giữa hai hàng róng sắt dẫn vào bàn giấy phát bạc, người nọ đứng chen sát người kia thành dãy trông xa như một con rết khổng lồ.

Ngày mới đến mỏ. Thành tưởng lấy tiền như vậy không khác gì vào lĩnh chẵn ở đình làng. Mỗi khi đứng vào đây, nem-nếp dưới bàn tay người cai xếp với những roi da của mấy chú lính khố xanh đứng giữ trật tự, anh thấy khó chịu và hơi lấy làm nhục nữa. Nhưng rồi

BÁT-HỌ-ĐẾ-CÙNG

PHONG-SỰ TIỂU-THUYẾT

của NGUYỄN-NGỌC-KHA

quen đi, như bao nhiêu người khác, bây giờ anh chỉ mong người phát bạc đừng nhầm lẫn, anh nhận đủ tiền cho chóng rồi ra.

Một người giám thị đứng bên cửa nhà giấy dờ tay đón lấy tấm thẻ ở tay Thành và đọc số. Thành giả thẻ xong, ngửa nón búng : từ bên trong, một người Ái ném qua cái lỗ cửa nhỏ ở dưới một cái cửa sổ cang lưới cho ba tờ giấy một đồng, hai hào bạc và bốn xu đồng.

Thành lượm mấy hào và gấp mấy tờ giấy bạc thơm thơm bỏ túi. Anh đội nón lên đầu lững thững đi, mặc kệ những lời chào gọi của hàng quà bánh ngồi hai bên vệ đường.

— Anh Thành ơi !

Thành quay lại. ... Tựa dưới gốc một cột điện xi-măng cô hàng bánh rán vui vẻ mời :

— Ăn vài xu bánh rán nóng đã.

Người cô nhỏ nhắn, gọn ghẽ trong một chiếc áo dài nâu chạt đề nôi đường vai cong và thốn thon mềm mại. Nét mặt trái xoan, nước da bánh mật. Trông cô rất dòn-dã, nhất là đôi môi thắm quét trầu, luôn luôn nở những nụ cười khả ái.

— Anh cố làm giàu hay sao mà sên thế ?

— Cô bảo ? Ăn cũng không đủ còn làm giàu vào đâu !

— Thì anh xem : Cả tháng có một ngày lĩnh tiền ai cũng ăn quà kia kia !

Có người đứng lại mua bánh, Thành vừa quay đi, cô ta đưa bánh cho khách, nói theo :

— Gớm ! Chả bao giờ anh ấy đắt được cho lấy một xu quà.

Thành toan nói. «Được, rồi tôi đắt cho cô.» nhưng không biết sao anh cứ lặng lẽ đi. Hình như sự vất-vả và nỗi túng thiếu ở đời đã làm cái tính thủ phận của anh trở nên trầm tĩnh quá thành nhút nhát. Câu nói đùa ấy chỉ xếp trong đầu anh thôi. Muốn bảo chữa cho mình, anh cho là nghĩ đến câu nói ấy đã là phũ Duyên trong giây lát rồi. Anh thọc tay vào túi nắm chặt lấy mấy đồng bạc đẹp đẽ và mới tinh, chỉ sợ nó bay đi mất.

Bỗng từ trong một cái quán Đính sô ra giữ lấy anh :

— Vào đây ăn quà !

Cái quán, như phần nhiều những quán khác, chỉ những ngày phát tiền mới mọc lên ở đây, gồm có một bức phen liếp buộc năm nghiêng trên bốn cột tre cắm dưới đất, che cho một cái chõng và hai chiếc ghế dài. Trên chõng bày la liệt những xôi chuối, bún, thịt chó, cá mực luộc bánh chưng và vân vân. Bà hàng ngồi sau chõng luôn luôn cầm quạt phe phẩy đuổi ruồi và khua lên cái mùi mắm tôm nồng nặc.

Thành nhìn vào hàng quà, nghĩ thấy hơi men ở miệng Đính anh nghĩ ngay đến số lương trong túi sẽ có thể hụt đi. Anh cố gỡ tay bạn từ chối :

— Thôi, mời anh cứ tự nhiên tôi phải về qua nhà có tý việc đã.

— Việc gì mà phải về vội ?
Thành muốn rút ra về mà nói

vậy, chứ sự thực anh chẳng có việc gì cần phải về ngay, nên khi Đính hỏi lại anh chẳng biết giả lời thế nào nữa. Trí khôn của anh không đủ cho anh bịa ra ngay một việc gì. Thấy anh im, Đính tưởng anh đã bằng lòng, liền ép ngồi xuống ghế. Bà hàng được dịp mời khéo :

— Thì bác chả ăn thì chớ, ngồi đây hút thuốc uống nước cho bác ấy bằng lòng.

Đính thêm :
— Tôi mời anh ăn, anh có phải giả tiền đâu mà anh lo. Tôi uống hơn một cút rồi và còn uống nữa. Thịt cây tốt lắm. Uống nhé !

Rồi anh vươn tay với một xâu chả nói với bà hàng :

— Bà rót cho hai cút nữa !
Thành sợ hãi đứng rất lên. Anh thoáng nghĩ rằng anh có thể ngồi ăn mà số tiền trong túi không suy-suyễn và thực ra anh cũng muốn thế, song lần này còn lần khác, sẽ có một lần anh phải thết lại... Trong lúc vội vàng, sự sợ hãi ấy đã giúp anh nghĩ được một câu nói dối :

— Tôi cần phải về đón chuyển xe ra cửa có tý việc. Anh bỏ quá cho. Anh em có bụng, bạn khác không dám chối từ.

— Vâng, nếu vậy thì thôi. Chả dấu gì anh cả. Hôm nay lĩnh được hơn một đồng tôi định chén hết rồi ra sao thì ra. Công nợ bỏ đấy tuốt, ở chợ chẳng ai bán được thịt người. Tôi chỉ trên con cai Tuyên một tua chơi. Anh tính tháng trước vừa tiền gạo tiền nợ tôi chịu nó hai đồng, chưa có giả phải đem ba hào lãi đến nói năng với nó chịu đến tháng này, nó sợ tôi không giả được còn đành đá làm nhục tôi. Hôm nay nó lên nhà giấy đón, tôi nói dối tôi lĩnh ở kíp buổi chiều nhưng rồi tôi lần đám đông vào lĩnh, nó mù không trông thấy yên trí về rồi. Tôi sẽ tiền hết, chẳng giả ai đồng nào, nhất là mai bán xới đây. Làm

như vậy cũng chẳng cần làm nữa.

Đính là một người nông nổi và nóng nảy, có tính sốt-sắng và trung hậu không hay nghĩ gì xa-xa. Trong đời nhọc nhằn gặp nhục nhã, anh dễ cáu-kỉnh mà trở nên liều lĩnh. . . .

KIỂM DUYỆT BỎ

Và hôm nay anh cũng sắp liều.

Nghe bạn nói, Thành cảm thấy như có một vật gì đè nặng trên ngực làm anh khó thở và một mối buồn man-mác thấm vào người theo cái mùi rượu chua chua. Anh thấy cuộc đời rất vô vị và đời của một kẻ làm mỏ thì không còn gì chán-ngán và buồn nản hơn. Nhưng sớ đến đây tui, nhớ đến số tiền mang đóng họ, đến ngày cưới Duyên, anh lại thấy chút lòng ham sống. Anh với Đính chỉ khác nhau ở chỗ ấy.

Biết bạn nóng nảy có thể ngang ngược. Thành muốn tìm lời khuyên can, nhưng anh chẳng biết nói gì cho phải và cũng chẳng dám nghĩ hộ vào trường hợp ấy nên làm thế nào, Bởi vì chính anh, nhiều lần mắc nợ, anh phải hy sinh các cái nhu-cần, có khi phải nhịn đói, để giả cho xong, chứ chưa bao giờ anh sai nhiều hện. Anh tưởng tượng đến nét mặt rắn như đá lời nói như kim châm của những người cho vay nợ mà rung mình.

Anh chép miệng bảo bạn :
— Thôi ! Anh cũng nên giằn xếp nói năng với người ta cho ổn thỏa thì hơn. Tôi phải về đây.

Và anh đi nhập vào giòng suối người đang dồn về phía lán nhà ở. Anh thở dài một cái, nhẹ nhàng như để sua đi những ý nghĩ nặng nề đang lớn vồn trong đầu.

Nhưng ngay lúc ấy, anh gặp cai Tuyên từ trong lán đi ra. Cái mồm rộng như miệng chảo, đôi mắt trắng già, bộ mặt hung hăng của người đàn bà ấy không thể để anh lờ đi.

Ở trên đất mỏ, cứ đến ngày hôm nay — có ít người vui tính đã đặt cho nó cái tên rất hoạt kê là ngày « hội giăng dầu » — những tấn kịch xâu xé nhau vì công nợ, chửi bới nhau vì lời cãi diễn ra rất thường. Chính Thành cũng vờn gặp một đám giăng co nhau, và đây kia : tiếng chửi rủa ở trong phố đang san-sát bay ra. Hình như đồng tiền từ kho bạc đến đây, hôm nay tản nát ra khắp những bàn tay người phu mỏ, nhưng ngày mai nó đã rủ nhau đến yên nghỉ trong những két bạc nào kia, nên người ta cần phải thúc bách, phải hoạt-dộng để lôi-cuốn nó về nhà mình. Với đồng tiền, bàn tay người phu mỏ chỉ là những cái thuyền màn chuyên khách vào bờ thôi. Cai Tuyên là người có két bạc và đang cần hoạt-dộng.

Cùng các bà, các cô

Nam Cường nước tiêng gần xa,
Vừa xoa vừa uống nước da đỏ hồng
Chị em sản phụ nên dùng,
Qua cơn « vượt cạn » khỏi vòng gian lao,

Có bán tại 5 hiệu MAI-LĨNH ở các nơi sau này :
HANOI, — HAI - PHONG
SAI-GON — PHÚC - YÊN
và HONG-GAY

MÀY BÚ'C GIA THU'

II

Con là dâu trưởng mà lại là dâu trưởng một họ không cần con kê lễ mẹ cũng biết con phải lo giỗ tết nhiều lắm. Con hỏi ý kiến mẹ có nên sắm những ngày giỗ đi không? Mẹ nghĩ rằng việc ấy con nên nói mẹ chồng con thím. Bà có quyền và có những lý lẽ hơn mẹ đề khuyên con nên hay không nên, và có sắm thì sắm ngày giỗ nào, giữ lại ngày giỗ nào. Thường theo tục ta trong sự thờ cúng tổ tiên thì những ngày giỗ cha mẹ sinh ra mình và ông bà sinh ra cha mẹ mình là những ngày giỗ long trọng nhất. Còn những ngày giỗ cụ kị và ông cô, bà cậu vô hậu kê là giỗ rồi. Bản công việc, ta vẫn có thể hợp tất cả những ngày giỗ rồi ấy vào một ngày, hoặc đến mỗi ngày giỗ, ta chỉ thấp tuần nhang cũng đủ.

Sự thờ cúng tổ tiên là một tục rất hay để ta tưởng vọng đến tổ tiên, làm cái liên lạc cho ta khỏi vong bản, khỏi đứt quãng với cái gốc tích của ta. Song nếu ta chỉ đau đáu nhớ ngày giỗ tết không bỏ sót một cái giỗ nào, lo lo lắng lắng sửa soạn cỗ bàn, thì thực ta thành ra nô lệ một

cái tục khi ấy không còn ý nghĩa tốt đẹp nữa.

Ở thời đại này, sự sống quay cuồng như chong chóng, mà sống với người đã chết nhiều quá, là bất hợp-thời.

Con nên đem những lý lẽ ấy thử bàn với mẹ chồng con xem. Con nên nói cả cái chuyện tốn kém nữa. Chẳng gì một cái giỗ rồi cũng hết vài ba đồng bạc. Lúc này gạo châu, củi quế, những sự tiêu pha gì có thể sắm được đều cần phải sắm,

Về sự giúp đỡ họ hàng nghèo khó bên chồng con, mẹ khuyên con nên lười nghĩ mà giúp, Mẹ biết rằng con có tây học, con không ưa những sự người ta lấy tình họ hàng mà cầu con giúp đỡ. Song con ạ, cái tinh thần gia tộc của người Việt-Nam ta chính nhờ những sự lân tuất cư mang giữa người thân quyến với nhau mà được vững bền. Bà ngoại con xưa, giàu có hề người trong họ nào túng, là bà giúp vốn cho mà buôn bán làm ăn. Một tay bà gây dựng cho các em chồng, cháu chồng. Bà không coi đấy là một sự thích ý bà thì bà làm dâu bà eoi là

Bác tất-tả đi về phía những hàng quán, hăm-hở như trong người có một chất gì chỉ chực nổ bùng ra.

— Có lẽ là kịch liệt lắm!

Thành bảo mình thế và quay lại.

Đỉnh vắn diêm nhiên uống rượu trong quán. Anh vô tình không biết nên bát rượu ở tay anh rơi xuống vỡ choang khi cái Tuyên xông tới. Anh vùng tay đứng phắt lên, lao người về đằng trước một cái rất mạnh khiến cái Tuyên ngã ngửa ra, Người đàn bà ngồi nhòm đây,

định sẵn sàng kẻ địch lần nữa và đồng thời luôn mồm mồm mồm Đỉnh ăn tất cả những cái bánh thiu. Bác còn kêu cầu cứu rồi lên nữa, nhưng những lỗ tai và con mắt ở mỏ đã quen với những cảnh ấy quá. Họ chỉ đứng lại ngáy nhin, hoặc bình phẩm bàng quơ:

— Công nợ nhất giả nhì van, làm gì mà phải thế?

— Công nợ giả dần, làm thế có ăn đứt giới!

— Giả ngay cho nó một quả rồi sao thì sao nào!

(Còn nữa)

một bốn phần bà vậy. Thế hệ xưa, con ạ những người đàn bà đi lấy chồng không phải là chỉ có bốn phần đối với chồng, mà còn tự mang cái bốn phần đối với họ hàng nhà chồng nữa. Con sẽ kêu: « Nếu thế thì ra người đàn bà xưa không sống cho mình một chút nào cả à? » Con đừng cho thế là ngu si đại dốt. Mẹ thấy các thiếu nữ mới bây giờ tự phụ là biết sống cho mình mà cuộc đời họ cũng chẳng đáng khen gì. Mẹ chỉ thấy họ ích kỷ tầm thường, không khoan cả những cảm tình nhân hậu, vị tha không biết đến sự cao quý của bốn phần. Song không phải bạ ai con cũng giúp: Những kẻ ỷ lại, lười biếng, những kẻ cậy quyền ông cô bà cậu để sách nhiễu là những kẻ không đáng cho con giúp chút nào. Còn như nếu nhậu may một cái áo đẹp, con có thể giúp một cái vốn nhỏ cho một người chị họ đông con, thì con chớ nên do dự.

Về cái sự giúp đỡ họ hàng, người Tàu họ đáng treo cho ta một gương mẫu: mỗi họ, những người hôn bán giàu có tự ý quyên hay góp hàng tháng hàng năm một số tiền. Tiền ấy họ dựng nhà từ-đường (tức nhà thờ họ của ta) và giao cho một người trong họ kinh doanh sinh lợi thêm, trong họ có người nào nghèo khó, sa sút, họ sẽ giúp vốn cho mà làm ăn. Những người quả phụ, mồ côi không làm ăn được thì họ nuôi và cho về nhà từ-đường mà ở. Có khi họ dựng trường học, xưởng công nghệ cho con trẻ trong họ học hành, tập việc.

Mẹ tưởng rằng bây giờ, những người thanh niên mới muốn cải tổ lại gia-đình nên tổ chức sự cứu-giúp trong họ theo lối người Tàu. Cái tinh thần gia tộc vẫn được phát huy, mà cái bốn phần đối với gia tộc không thành phiền nhiễu và bị lạm dụng.

NGUYỄN-THỊ-CHÍNH

THIÊN CỎ LUY

(Tiếp theo trang 9)

Sang xuân, chàng cũng không về, và trong những đêm gặp cô tôi, chàng dần dần càng tăng vẻ buồn bã thờ thẩn. Chiều ý cô tôi mẹ tôi không dám đem những sự nhận xét trình bày với ông tôi sợ ông tôi nghi ngờ.

Tuế rồi một đêm, cũng không trăng không sao, chàng sang, đôi mắt có vẻ hoảng hốt lắm. Chàng ngồi chỗ góc nhà mọi hôm, thờ thẩn như mất thần trí. Cô tôi hí hoáy chép lại bài thơ mới làm lúc ban ngày định đưa chàng phủ chính. Mẹ tôi ở trong phòng nhìn ra thấy chàng dăm dăm nhìn cô tôi, đôi mắt lộ vẻ sầu thương vô hạn. Mọi người im lìm cả, bỗng nhiên ngoài cổng có tiếng quát tháo, đèn đuốc sáng chơang. Mẹ tôi tưởng là cướp suýt chết ngất đi. Lúc bình tĩnh lại mẹ tôi nhận thấy đám đông người đó vào đến trong nhà chỗ cô tôi với chàng ẩn-sĩ đang ngồi. Đám người ấy là viên chánh-tổng và lý-trưởng cùng mấy người tuấn. Mẹ tôi hỏi họ vào làm gì lúc đêm hôm. Họ sắp sửa đáp thì chàng ẩn-sĩ vội đứng chắn trước mặt họ, nói cái gì có vẻ cầu-khẩn thiết tha lắm, chốc chốc chàng lại quay lại nhìn cô tôi với một vẻ sợ hãi, van nài. Cô tôi thì quá sợ hãi, ngồi yên thở hồn hển.

Nhưng bọn chức dịch gạt chàng ra, và hung hăng lột quần áo chàng, lột cả áo tơ lác của chàng. Mẹ tôi kêu rú lên. Cả cô tôi cũng kêu rú lên. Mặt chàng, chỉ trừ hai mắt và cái mũi, còn thì sần sùi lở loét, mất gần hết mảng thịt chỗ má, một bàn tay chỉ còn lủng lẳng vài đốt xương. Chàng bị hủi. Viên chánh tổng lễ phép nói với mẹ tôi:

— « Bẩm bà, hủi là chân học trò làng bên, bị hủi mấy năm nay, đáng lẽ chúng tôi bắt hủi đi trại hủi từ lâu, song thương cha mẹ hủi có một mình hủi nên im đi, chỉ bắt cha mẹ hủi phải cho hủi ở biệt tịch trong phòng. Ngờ đâu dạo này đêm nào hủi cũng lẻ sang bên trại đây. Sợ rằng quan trên biết được trách cứ chúng tôi nên chúng tôi phải sang bắt quả tang cho cha mẹ hủi hết đường kêu. Và lần này thì phải giải hủi đi Trại Hủi thật ». Người ta lấy cái thùng trói hai tay chàng hủi lại. Chàng gục cái mặt góm ghềnh xuống. Hai vai chàng rung lên, chàng thốn thức khóc. Cô tôi lúc bấy giờ là hiện thân của sự kinh hoàng, run rẩy như cành liễu giữa phong ba,

Người ta dục chàng hủi đi, chàng nói với cô tôi: « Lần này tôi đi là đi mãi chẳng bao giờ về. Trước khi biệt giã cô, cô cho phép tôi tạ tội với cô. Tôi không định lừa dối cô. Nhưng tình yêu của tôi quá mạnh, tôi dăm liều. Song xin thề có giới đất không bao giờ tôi dám có ý tưởng kết hợp với cô. Cô tha thứ cho tôi là một đứa khốn cùng đau khổ nhất nhân loại. Cô là Đức Phật đề an ủi tôi trong những ngày giam cầm góm ghềnh sắp ới. »

Người ta không để chàng hủi nói hết, cầm đầu giây thừng lôi chàng đi. Cô tôi bỗng đứng phắt dậy chạy lại bên chàng hủi, nắm hân lấy cánh tay chàng. Mọi người ngạc nhiên hoảng hốt đẩy cô tôi ra. Cô tôi kêu gào khóc lóc: Các ông ôi! Các ông đừng bắt chiong tôi đi. Anna đây là chồng tôi. Các ông thương tôi với...

Mẹ tôi sợ hãi vội hét người nhà lôi cô tôi vào còn mọi người chức dịch thì lôi chàng hủi ra. Bị giữ nằm lăn dưới đất cô tôi còn cố gao thét lên cho chàng hủi bên ngoài nghe tiếng: Anh Giang ơi! Dù anh hủi anh cũng vẫn là người tri kỷ của tôi. Tôi thề sẽ chung thủy với anh, anh cứ đi rồi tôi sẽ tìm đến Trại Giam của anh. »

Từ đấy cô tôi như điên như dại, chỉ lăm lăm định trốn nhà tìm đến Trại hủi. Ông tôi tưởng rằng cơn điên dại rồi cũng qua đi, cô tôi sẽ nguôi dần, trở lại bình tĩnh như cũ. Nào ngờ, mỗi tịch của cô tôi đối với người tri kỷ quá nặng quả nhiên ai hỏi cô tôi cũng không lấy, ở vậy giữ tấm chung tình với chàng hủi. Cô tôi đập đàn đi, không làm thơ nữa, chỉ ngâm lại những bài thơ của chàng hủi để lại.

Cô ơi! Giờ đây con mới hiểu tại sao cô có những tâm tính bất thường, điên điên dại dại. Một người xuân sắc như cô, đa tình đa tài như cô, làm thế nào quên được cái mối tình đau khổ và khủng khiếp kia.

(Thuật theo lời một người bạn)

THU THU

MỘT CUỘC THI

Giải thưởng đáng giá 100\$

DO HỘI

Truyền-bá quốc ngữ tổ chức

Đón coi thể lệ đăng ở kỳ báo sau

Đã nhận được Mandat của quý vị
kề dưới đây vậy xin cảm tạ:

Bà Song (Baria) và cô Trần-thị-
Nga (Cai Lậy) Kiosque Thanh Tao
(Vinh) ông Trịnh-văn Hào (Saigon)
cô Quỳnh Uyển (Huế) bà châu-quang
Phước (Tràvinh) cô Kim ốc (Nam-
định) bà Lê-khắc-Nhơn (Paksé) cô
Đào-thị-Thanh (Tuy-Hòa) Librairie
An-Thịnh (Nam-Định) Bà Thái-tư-
Nhiên (Tây-Ninh) Bà Đình-hữu Lan
(Fourace)

Bà Sang (Baria) hạn báo của bà
đến 10-8-41 thì hết.

Kiosque Thanh-Tao (Vinh) 76 số
cũ, 51 số 8 xu, 23 số 1 hào, 2 số mùa
xuân 75 xu mà ông gửi cho 1 mandat
5\$83 vậy còn thừa 47 xu nữa ông
tính lại coi.

Bà châu-Quang-Phước (Travinh)
hạn báo mới trả đến 24-11-42 mới
hết.

Cô Vũ-thị-Tân (Tân-Đê) hạn báo
của cô đã hết từ 19-7-41: không
nhận được thư cô báo mất báo nên
không gửi, bây giờ đã cho gửi rồi.

CÔ AN (Quảng Ngãi). — Chúng
tôi đã hết sức kiếm ở Hanoi cũng
không tìm thấy « Ba người ngự tâm
pháo thủ » do ông Vĩnh dịch.

Bà TRẦN VĂN SANG (Baria). --
Đã nhận được chai nhựa, đã đưa
đến phòng thí nghiệm.

Cô B.B. (Hanoi). -- Sửa rồi đăng.

Cô TRẦN THỊ HƯỜNG. -- Bác sỹ
Vidal hiện không có ở Hanoi. Hiện
ở Saigon có bác sỹ chuyên môn
chữa bệnh đau gân. Hãy ráng về
Saigon: Có thể khỏi được

Ô. TRẦN ĐÌNH TUẤN (Ninhgiang)
Không đăng được.

Cô NGUYỄN THỊ DUYÊN (Thái-
Nguyên) -- Rất cảm động, mong
biết địa chỉ của cô để gửi tặng báo.

Muốn có nhà lầu ô-tô, nên mua
XỔ XỔ ĐÔNG-DƯƠNG
1\$00 một vé

CHUYÊN RIÊNG

(Tiếp theo trang 2,

có chắc rồi cô sẽ yêu mãi người
bạn mới này được chăng? Hai
người có thể nên đôi lứa được
chăng?

Chẳng ai dám đoán quyết sự
trường-cửu, thành-tựu của mối tình
thứ hai ấy được. Thì đó, khi cô và
vị hôn phu chính thức của cô yêu
nhau, có bao giờ cô ngờ rằng ngày
nay cô lại không yêu chàng nữa,
định từ hôn với chàng đâu. Ấy vậy
mà sự ấy bây giờ xảy ra. Biết
đâu ít lâu nữa, sự ấy lại chẳng xảy
ra cho cô và người yêu mới của cô?

Tình đã chất chướng, bất trắc mà
rời sự từ hôn của cô lại gây phiền
nhiều tiếng tăm cho cha mẹ cô cho
vợ chồng chị gái cô. Người ta sẽ
bảo rằng vợ chồng chị gái cô quyến
dũ cô, và chê thày mẹ cô không
trung-hậu thủ-tín.

Tôi không khuyên cô nên hay
không nên từ hôn. tôi chỉ nhắc cô
ngẫm nghĩ lại những điều tôi vừa
nói... Kéo rồi nòng nôi hấp tấp, cô
sẽ hối không kịp, và mang ân hận
một đời.

HỎI. — Khi tôi lấy chồng, tôi
không biết rằng chồng tôi đã có vợ
ở nhà quê. Khi biết ra thì sự

Giới thiệu sách

Chúng tôi nhận được :

1) TẢN ĐÀ VẠN VĂN do Tản-Đà
Thư Cục xuất bản giá 0\$45

2) TẢN ĐÈN DẦU LẠC phóng sự
của Nguyễn Tuân nhà Mai-Linh
xuất-bản giá 0\$35

3) SỐ MỆNH trên đường tay của
Hà-Minh-Tiểu thơ ký sở lục lộ xuất
bản

4) ĐẸP của KHÁI - HUNG nhà
Thời-Nay xuất bản giá 0\$90

5) TIẾNG-THƠ của HUY-QUÝ
nhà Thụy-Ký tổng phát hành giá
0\$30

6) TÙY-BÚT của Nguyễn-Tuân,
nhà Cộng-Lực xuất-bản giá 0\$60

7) ĐƯỜNG TƠ CHƯA DỪT của
Phi-Tâm-Yến, bà Phượng-Dung
xuất bản nhà Cộng-Lực tổng phát-
hành.

Xin giới thiệu cùng bạn đọc.

T, B, Đ, B,

đã rồi, tôi đành cam phận lẽ mọn.
Vợ cả tôi ở nhà quê ra ngon ngọt
dỗ tôi về quê cùng trông nom
vườn ruộng Tôi theo về, để chồng
tôi ở lại Hanoi làm việc

Tin vợ cả hiền hậu, tôi giao cả
đồ tư trang của tôi mua sắm riêng
cho họ giữ, giờ họ mới giữ mặt,
hành hạ tôi đủ điều. Chồng thì xa,
bàng thàng mới về, mà có về cũng
ra chiều lãnh đạm với tôi, giờ tôi
nên xử sự thế nào? PHƯƠNG

TRẢ LỜI. — Cảnh bà y như cảnh
cô Kiều đoạn về với Hoạn-Thư
và tái hợp với Thúc-Sinh ở trước
mặt Hoạn-thư. Vậy thì bà hãy theo
kế của cô Kiều, ba mươi sáu
chước, cao chạy xa bay, tránh cái
độc kế của người vợ cả rất sâu sa
ấy đi.

Nhưng bà không phải chốn tránh
dấu diếm như cô Kiều đâu. Bà cứ
đường hoàng xin ly-dị và đem đủ
bằng cứ ra, bà kiện lại người vợ
cả về tội chiếm đoạt tư trang.
Pháp luật sẽ bắt người vợ cả phải
trả lại đồ tư trang cho bà.

Ấy là nếu ý bà muốn ly-dị thì
thế, chớ bà còn yêu ông, thì bà cố
đấm mà ăn sồi vậy.

CÔ H. V. — Cô nên cẩn thận.
cảnh cả lẽ nhiều sự khó chịu lắm.
Ai người ta không cam đoan là bệnh
vực được cô, cô không nên quá
tin lời cam đoan ấy.

ÔNG T. Nam-định. — Ông thua
xa người yêu về cái đức tin, Hãy
tin và hy-vọng., Và dân tiện hơn
cả, là sao ông không bảo người
yêu ông thú thực với nhà?

THU-LINH

VỚI
20 NĂM KINH NGHIỆM

bà đỡ
NGUYỄN-THỊ-VINH

sẽ làm cho các bà được
vừa lòng trong khi sinh nở

NHÀ-HỘ-SINH

20 Grand' Bouddha

(Trước vườn hoa Hàng-dâu)

Tél: 1390

PHẢI ĐỀ - PHÒNG

Chúng tôi đã thường nói làm quảng cáo cho món hàng hay thuốc gì thì dễ, chứ thuốc dưỡng thai, an thai làm cần mà không có công hiệu thì rất thiệt hại cho người hữu sự.

Nên những người chồng biết yêu vợ, mỗi khi thấy vợ tắt kinh, bụng hơi to thì viết thư đến

Nhà y-học kinh-nghiệm

Võ Văn Vân

Ở THỦ ĐẦU MỘT

nổi thăm và mua thuốc :

BẢO MẪU DƯỠNG THAI

số 11 giá 1\$

Uống năm hoàn cho
trường phục.

Đến khi sinh, rất dễ dàng
và lọt mẹ vẫn bình yên,
tốt đẹp, thật là một món
thuốc thần hiệu, chẳng
khác nào thuốc tiên vậy.
(hàng chữ năm là lời khen
tặng của ông Trương văn-
Đầu serétaire intendance
Maritime à Saigon)

CÓ BÁN TẠI :

80 hàng Bông Hanoi.
62bis Cầu Đất Hai-pho g
và khắp các tỉnh Trung,
Nam, Bắc

ĐỦ CẢ CÁC MẪ HÀNG TƠ LỤA

Hàng vận chơn và các thứ hoa mới lạ rất nền, tus.or (dũi) rất
đẹp. Xưởng pha dệt bán thẳng cho người mua buôn lẻ nên
giá rất hạ. Các bà lịch sự muốn dùng hoặc muốn xem hàng đề
biết công - nghệ dệt ở Hà-dong đã tiến bộ đến bậc nào

XIN MỜI TỚI XƯỞNG DỆT NGỌC - DUNG

SỐ 32, NÉGRER — HADONG (Trước chỗ xe điện đổ)

Chủ nhân rất bản-hạnh tiếp rước các quý-khách muốn mua
hay xem hàng — Có nhận hàng gửi đi các nơi.

ROBERT BEAU

JOAILLIER HANOI HAIPHONG

Bán và bảo lĩnh đồng hồ tốt có tiếng :

ROLEX — OMEGA — JUDEX

và các đồng-hồ chuông

LA VEDETTE

CÙNG CÁC ĐỒ TRANG

AI TÌM ĐƯỢC THUỐC HO LAO

Cách nay 100 năm cụ Trịnh Hải-Long một danh y đã làm sôi nổi
nghề y với phương thuốc chữa ho lao ho ra máu của cụ

Và hiện nay cháu cụ là ông đốc-học Trịnh Văn - Hào đem
phương thuốc bí truyền ấy mà giúp đời thì cả ngàn muôn bệnh
sau khi dùng thuốc được lành mạnh đều phải công nhận đó là
một phương thuốc đời nay không có, vì các bệnh ho lao, ho ra
máu, đầu nặng nhẹ dùng qua đều khỏi cả. Thuốc có hai thứ : 5p00
và 3p50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho :

M. Trịnh-văn Hào (Directeur Ecole Villa)

110, Rue Vacsoigne Tân đình - Saigon

MUỐN ĐƯỢC

TINH THẦN MẠNH KHỎE, KHÍ HUYẾT SUNG TỨC

Huyết Trung Bửu ĐẠI QUANG

là thứ thuốc bổ huyết rất hay, rất có công hiệu, bất luận mùa nực hay mùa rét uống
thuốc Huyết Trung Bửu Đại-Quang trong một tuần lễ sẽ thấy trong mình khỏe mạnh,
ngon ăn ngon ngủ, tinh thần khoan khoái, da hồng hào, khác hẳn khi chưa uống
thuốc. Người già, đàn bà có thai trẻ con gầy còm uống tốt lắm. Chai to 2p, chai nhỏ 1p

Đại-Quang Dược-Phòng 23, Phố Hàng Ngang — Hanoi

CERTIFICATS

Chúng tôi đã nhiều lần dùng RUỘU-CHỒI HOA-KỶ để xoa cho các Bà khi lâm sản. xem ra tốt lắm, đã đỡ phải nằm than, lại không lo bị cảm phong hàn té bại nữa. càng xoa được nhiều càng tốt.

Công nhận là tốt thực. nên chúng tôi có ký dưới này làm bằng để giới thiệu các bà khắp Trung, Nam, Bắc tới thời kỳ khai hoa nên chữ sản, nên tin dùng.

Chúng tôi lại có công nhận thứ PHẤN THUỐC SỎA RÔM « CON GÀ » của Ý-Đại-Lợi xoa cho trẻ em sau khi tắm xong xoa song vừa thơm vừa mát, lặn rôm, khỏi ngứa lại giẻ tiền.

12 bà chủ mở nhà HỘ-SINH tỉnh HANOI ký

Bà Nguyễn-thị-Vinh, Nguyễn-Đào, Lê-thị-Tiến; Nguyễn-kim-Minh, Lương-thị-Khang. Ngô-thị-Nhung, Nguyễn thị-Đoàn, Ngô-thị-Dinh, Đỗ-thị-Liên, Trương bá Thanh, Nguyễn thị-Lan Nguyễn-thị-Nguyên

10 bà chủ mở nhà HỘ-SINH tỉnh Haiphong ký

Bà Josephine, Trương kỳ-Tiên Louise Tàn Phạm-thị-Lan, Lê-thị-Ba, Nguyễn-thị-Vinh, Lê-thị-Ngân, Lê-thị-Ngà. Nguyễn-thị-Phương, Nguyễn-thị-Thừa.

Sích bạch đới hạ

La thường oại là bệnh khi hư rất nguy hiểm, nếu không gặp thuốc. Ai bị bệnh này kinh nguyệt cũng thành bất điều người sẽ gầy yếu dần và sinh ra lắm bệnh vặt. Chữa đủ các thứ thuốc không khỏi thường chỉ dùng một hộp SÍCH BẠCH-ĐÁI HỒNG-KHÊ số 60, giá 1\$00 và một hộp NINH-KHÔN-HOÀN số 2, giá 0\$50 đồ ngoài là khỏi.

Nhà thuốc HỒNG KHÊ

75 Hàng-bồ đ ện thoại 1439, Chi nhánh : 88 phố Huế điện thoại 755
HANOI TONKIN

PHONG TỊCH

con chim

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch Khi ăn uống rồi thì ợ, (ợ hơi, hoặc ợ chua) Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau lưng, đau ran trên vai, Người thường ngao ngán và mỏi mệt, buồn bã chân tay, bị lâu năm, sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều chứng không kể xiết. Một liều thấy de chịu ngay, Liều 1 bận uống \$25. Liều 2 bận uống \$45

VU - DINH - TAN

ÂN TỬ KIM - TIỀN NĂM 1926
178b s, Lạc-tray, Haiphong

Đại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi An-Hà 13 Hàng-Mã (Cuivre) Hanoi Đại-lý phát hành khắp Đông-dương, Nam-Tân 100 phố Bonnal Haiphong. Có linh 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam Bắc-kỳ, Cao-mên, và Lào. Có treo cái biển tròn

NGAY CHƯ - NHỰT

Các nữ-học-sinh
đều dùng

Cửu Long Hoàn

để lấy
sức-khỏe học bài
tuần tới.

1 VIÊN

CỬU-LONG-HOÀN

BẰNG 10 THANG THUỐC BỔ

Tổng phát hành Bắc-Kỳ, Lèo Bắc Trung-Kỳ - Établissements VAN-HOÀ. N°8 Hàng Ngang. HANOI
Có bán thuốc Vạn-Bảo-danh tiếng chữa bệnh liệt-dương. Dùng 1 hộp đầu sẽ thấy sống dậy tấm
tinh xuân ở những người bất lực. Thử cho đàn ông, đàn bà khác nhau

Imprimerie Lê Cường, 96 Route de Huế, Hanoi

P. La gérante Lưu thị Yến dite Thụy-An

DA LUN 5